

موضوعات مطروح

❑ پزشکی مبتنی بر شواهد چیست؟

❑ مراحل اصلی پزشکی مبتنی بر شواهد

❑ چرا پزشکی مبتنی بر شواهد مهم است؟

❑ شواهد از کجا می آیند؟

✓ کارآزمایی بالینی

✓ مرور ساختارمند

❑ مراحل انجام مرور ساختارمند

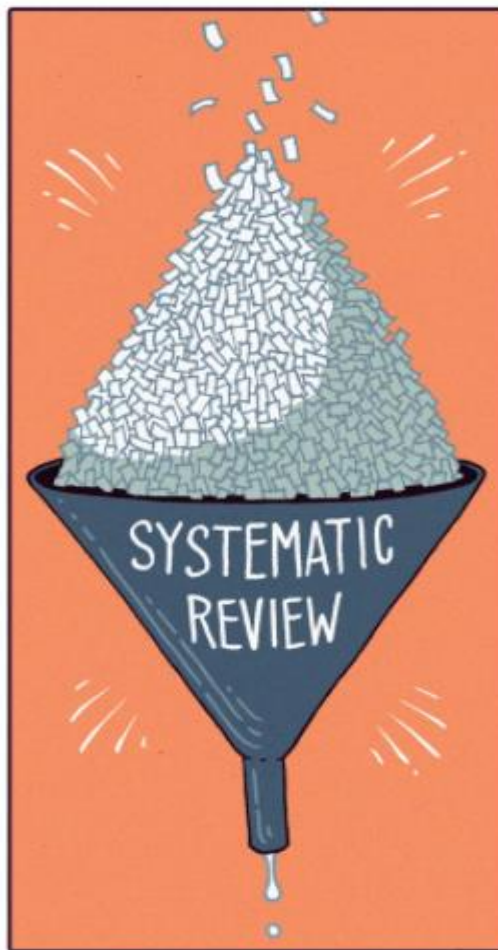
❑ معرفی کتابخانه کاکرین



برداشت شما از تصویر زیر چیست؟



..برداشت شما از تصویر زیر چیست؟



انواع مطالعات

توصیفی

تحلیلی

گزارش مورد

گزارش موارد

اکولوژیک

مقطعی

مشاهده ای

کوهورت

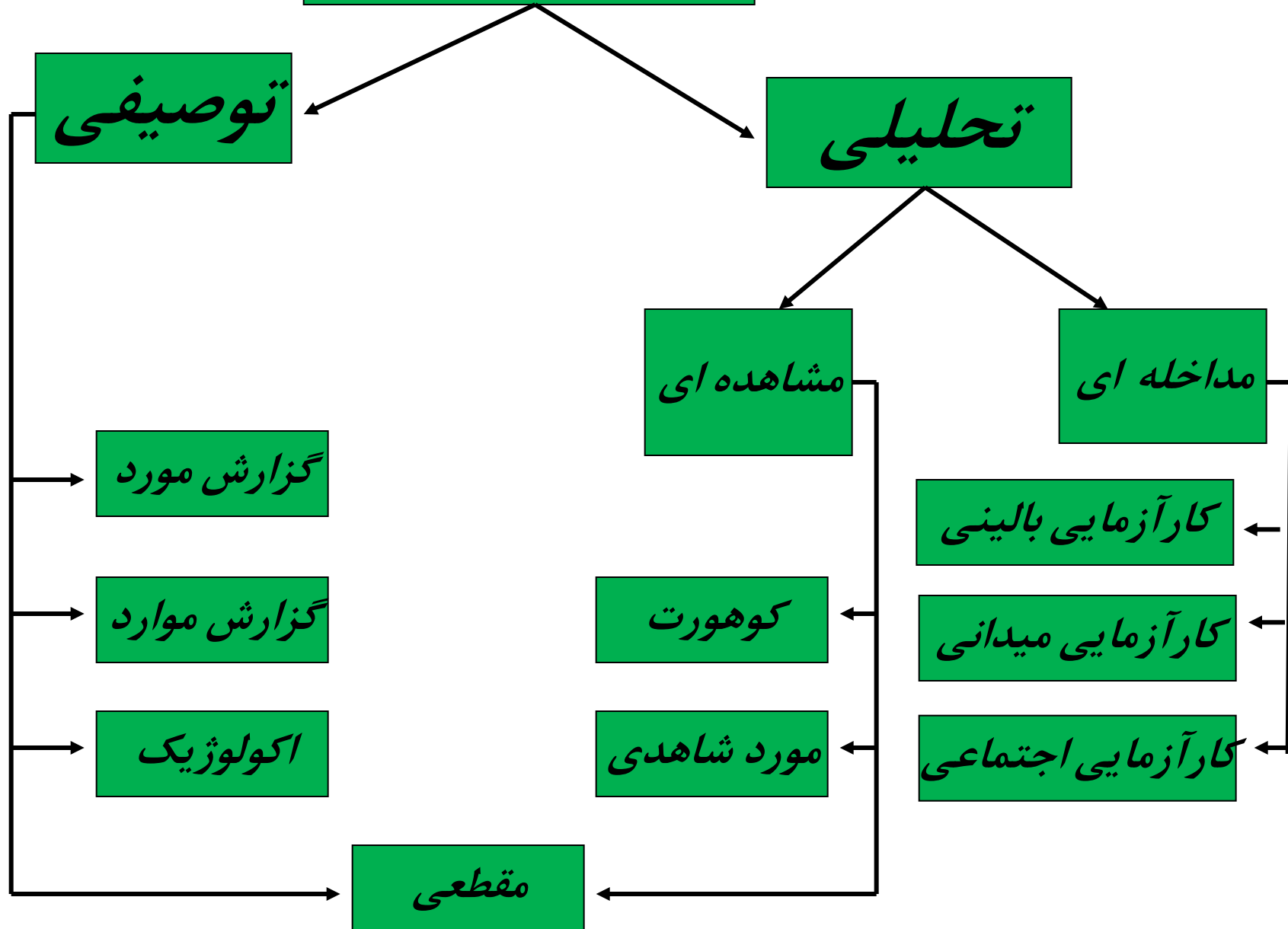
مورد شاهدهی

مداخله ای

کارآزمایی بالینی

کارآزمایی میدانی

کارآزمایی اجتماعی





داستان سارا



Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

فرآیند پنج مرحله ای



- طرح پرسش
- یافتن بهترین شواهد علمی
- ارزیابی شواهد
- اتخاذ تصمیم مشترک
- بررسی پیامد ها



✓ طرح پرسش

طرح سوالات و فرضیات درست

آیا آسپرین خطر مرگ و میر بعد از حمله قلبی را کاهش می دهد.



✓ یافتن بهترین شواهد علمی

جستجوی شواهد علمی توسط درمانگر

Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane



✓ ارزیابی شواهد

بررسی کیفیت شواهد توسط درمانگر

بررسی تناسب با شرایط بیمار

✓ اتخاذ تصمیم مشترک و آگاهانه

پاسخ به سوالات بیمار

تبیین خطرات، مزایا و آسیب های درمان

اتخاذ تصمیم مشترک





✓ بررسی پیامدها

درس گرفتن از تجارب گذشته

طرح پرسش های با کیفیت تر در آینده

آرچیبالد کاکرین (*Archibald Cochrane*)

(۱۹۰۹-۱۹۸۸)

پدر علم پزشکی مبتنی بر شواهد



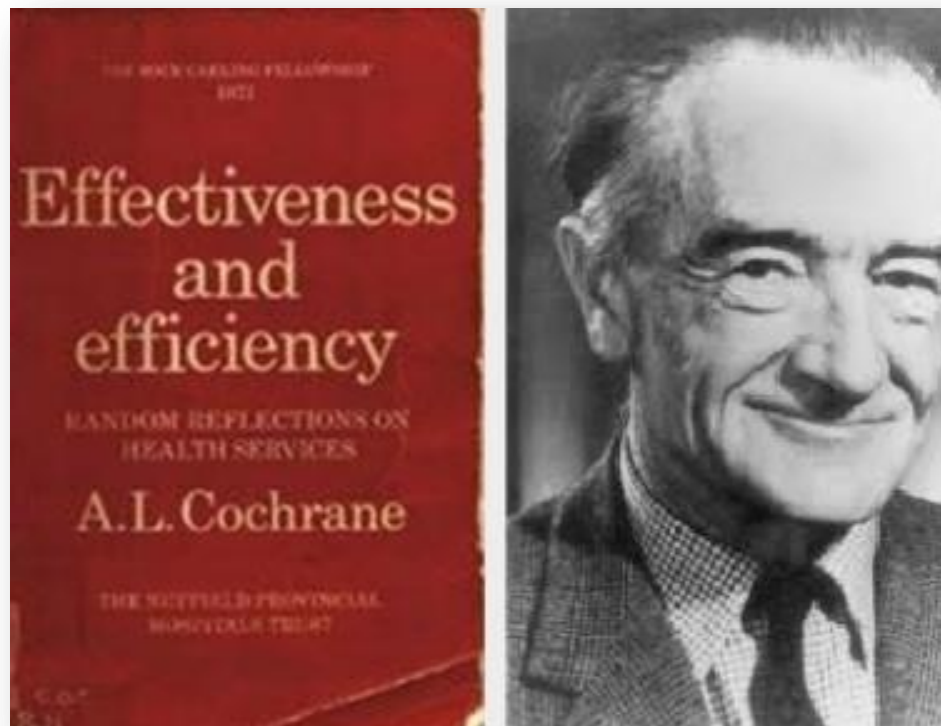
اردو گاه سالونیکا



مصرف مخمر



درمان: آسیب بیشتر یا منفعت بیشتر





Austin Bradford Hill

چرا پزشکی مبتنی بر شواهد مهم است؟



- خدمات بهداشتی درمانی بهتر و ایمن تر

- توانمندسازی بیماران

خدمات بهداشتی درمانی بهتر و ایمن تر



به حرف مامانت گوش کن!



توصیه‌هایی که به احسان داده شد، تا چه اندازه قابل
اعتماد هستند؟

❑ غیر قابل اعتماد

❑ بسیار قابل اعتماد

پزشکی مبتنی بر شواهد می‌تواند به شما کمک کند تا
ادعاهای مطرح شده توسط خانواده یا رسانه‌ها را
بررسی کنید.

شواهد از کجا می آیند؟



شما چه فکر می کنید؟ منبع این شواهد از کجاست؟

- ☐ کتاب های قدیمی
- ☐ مجلات معروف
- ☒ تحقیقات پزشکی ✓
- ☐ شبکه های مجازی

❖ کار آزمایی بالینی

○ شواهد از کجا می آیند؟

○ کار آزمایی بالینی (نوع خاصی از تحقیقات پزشکی)

○ مراحل کار آزمایی بالینی



کار آزمایی بالینی (نوع خاصی از تحقیقات پزشکی)

کدام یک از موارد زیر در کار آزمایی بالینی وارد می شوند؟





جیمز لیند (James Lind)
نخستین کارآزمایی بالینی

✓ جراح اسکاتلندی نیروی دریایی

✓ Scurvy

Evidence-
based
medicine

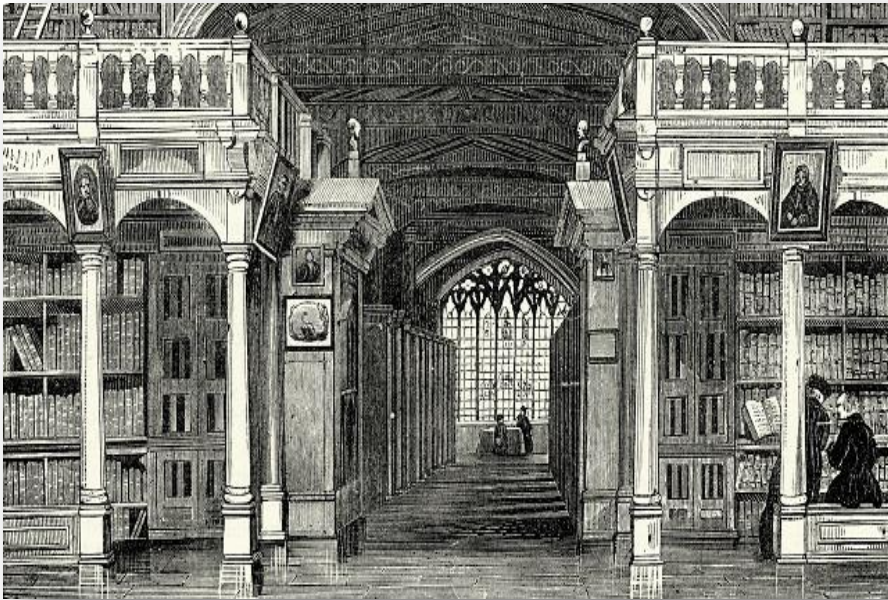
Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

جیمز لیند (James Lind) نخستین کارآزمایی بالینی



✓ پیش از آنکه موضوع روشن شود، لازم
است که اطلاعات **غلط** راجع به آن کنار
گذاشته شوند.

جیمز لیند (James Lind) نخستین کارآزمایی بالینی



✓ ۱۲ ملوان

✓ درمان های متفاوت



جیمز لیند (James Lind) نخستین کارآزمایی بالینی

✓ شرایط یکسان

✓ درمان متفاوت

Evidence-
based
medicine

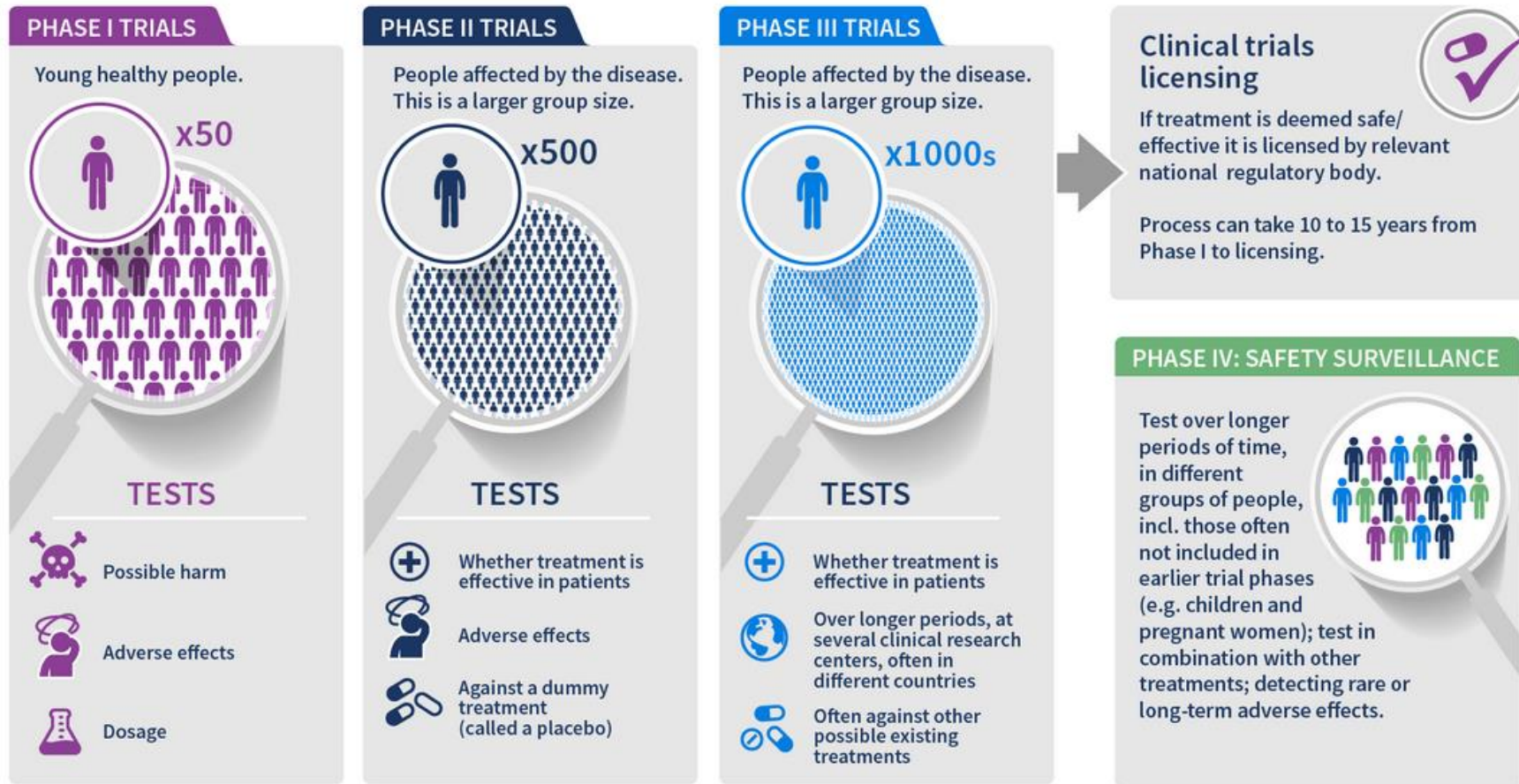
Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

مراحل کار آزمایى بالینی؟



❖ ملاحظات اخلاقی





مطالعه سيفيليس Tuskegee

Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

درس های غم انگیزی از گذشته



Phases of clinical trials



قالب PICO برای سوالات پژوهش

P	I	C	O
Population	Intervention	Comparison	Outcome
Participants			
مسافران در مسافت های طولانی مدت	پوشیدن جوراب های واریس	نپوشیدن جوراب های واریس	ایجاد لخته در رگ های پا

Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

مقدمه ای برای مرور ساختارمند (*Systematic Review*)

مرورهای ساختارمند چه هستند؟ ☐

آنچه می توانید و آنچه نمی توانید از یک مرور ساختارمند بدست آورید؟ ☐

مرورهای ساختارمند چگونه انجام شده و از چه قسمت هایی تشکیل می ☐

شوند؟

□ مرورهای ساختارمند چه هستند؟

- ❖ مرورهای ساختارمند مداخلات
- ❖ دیگرانواع مرورهای ساختارمند
- ❖ متاآنالیز
- ❖ مرورهای ساختارمند در برابر مرورهای روایی

❖ مرورهای ساختارمند مداخلات





Features and benefits of a systematic review

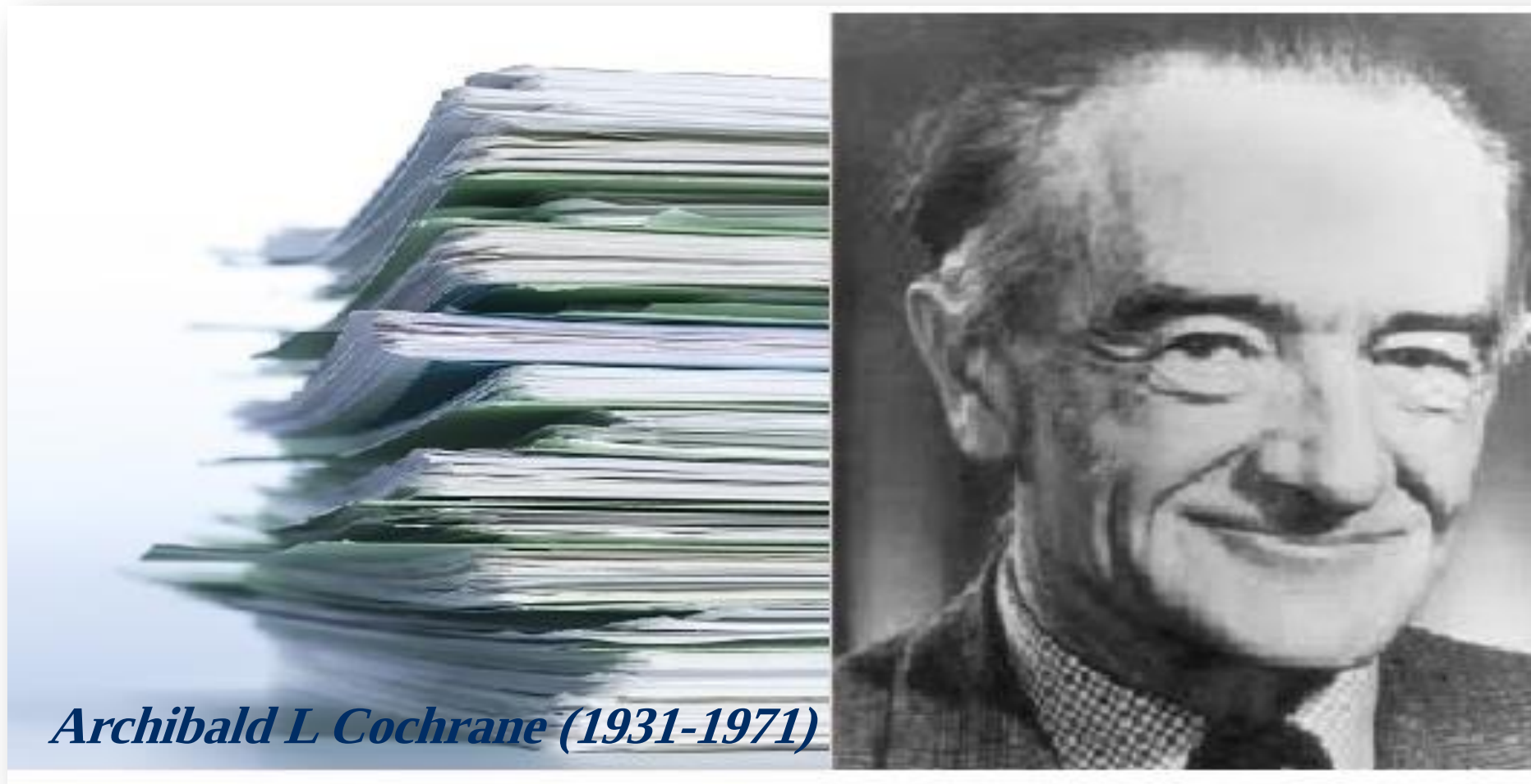


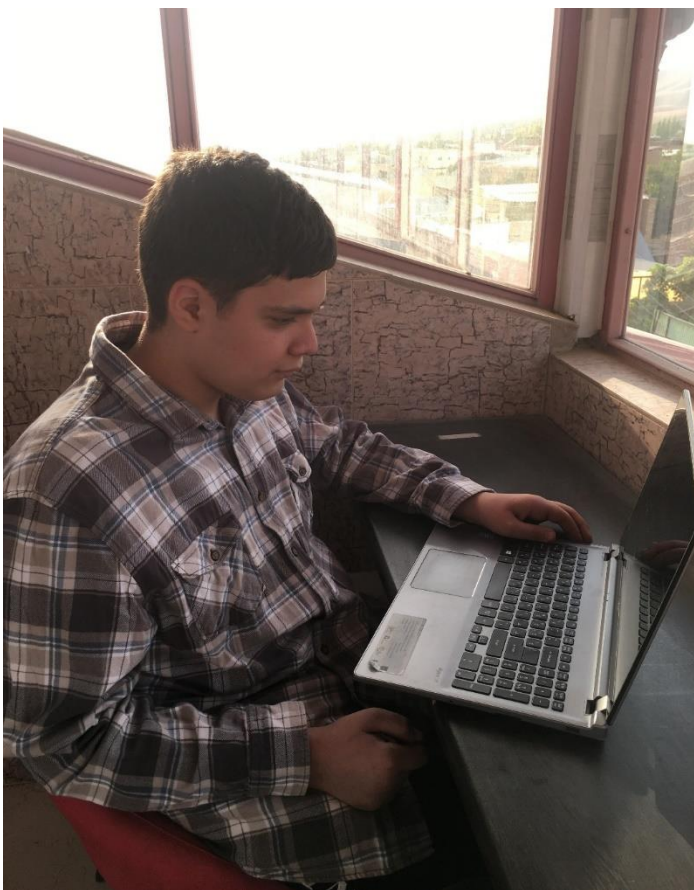
❖ مرورهای کاکرین چه هستند؟

○ مرورهای ساختارمند از تحقیقات انجام شده

○ نقد اساسی از حرفه پزشکی







❖ متاآنالیز

آیا مرور ساختارمند همان متاآنالیز است؟

بله ☐

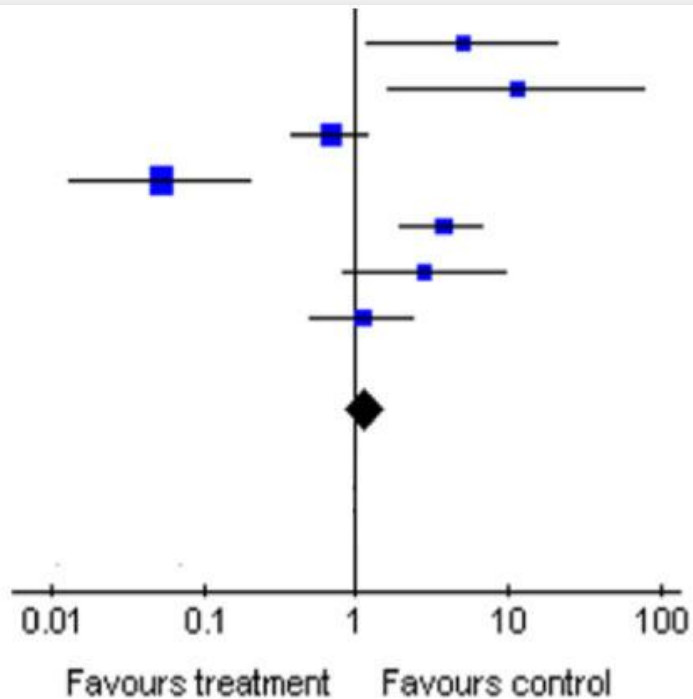
خیر ☒

مزایای متاآنالیز

افزایش دقت یافته ها

افزایش قدرت آماری

نمودار انباشت



❖ مرورهای ساختارمند و مرورهای روایی



مرور ساختارمند

- سوالات ساختار یافته و متمرکز
- شرح روش انجام مرور با جزئیات
- معیارهای از قبل تعیین شده
- جستجوی تمام منابع علمی موجود
- ارزیابی رسمی کیفیت مطالعات
- متا آنالیز
- تعمیم پذیری

مرور روایی

- گستردگی موضوع
- دشواری در تکرار
- تمرکز بر منابع مرتبط
- بدون ارزیابی رسمی
- درک عمیق تر

□ آنچه می توانید و آنچه نمی توانید از یک مرور ساختارمند بدست آورید؟

❖ مزایای مرور ساختارمند

❖ محدودیت های مرور ساختارمند

Evidence-based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

مزایای مرور ساختارمند



- 1- شواهد کامل تر و قابل اعتماد تر
- 2- صرفه جویی در وقت خوانندگان
- 3- برطرف کردن تعارض ها
- 4- شناسایی نواقص دانش
- 5- کشف تفاوت بین مطالعات
- 6- اطمینان از پاسخ کامل به سوالات

محدودیت های مرور ساختارمند

هیچ علمی کامل نیست و همین امر در
مورد مرورهای ساختارمند نیز صدق
می کند

Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

محدودیت های مرور ساختارمند



محدودیت های مرور ساختارمند

Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane



محدودیت های مرور ساختارمند



Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

محدودیت های مرور ساختارمند



□ مرورهای ساختارمند چگونه انجام شده و از چه قسمت هایی تشکیل می شوند؟



❖ مراحل انجام مرور ساختارمند

❖ پروتکل های مرور ساختارمند

❖ اجزای یک مطالعه مرور کاکرین

1. تشکیل یک تیم تحقیقاتی

2. طرح سوال

3. در نظر گرفتن منابع

4. ثبت عنوان (PROSPERO)

5. برنامه ریزی روش های انجام

6. انجام مرور

7. به روز رسانی مرور

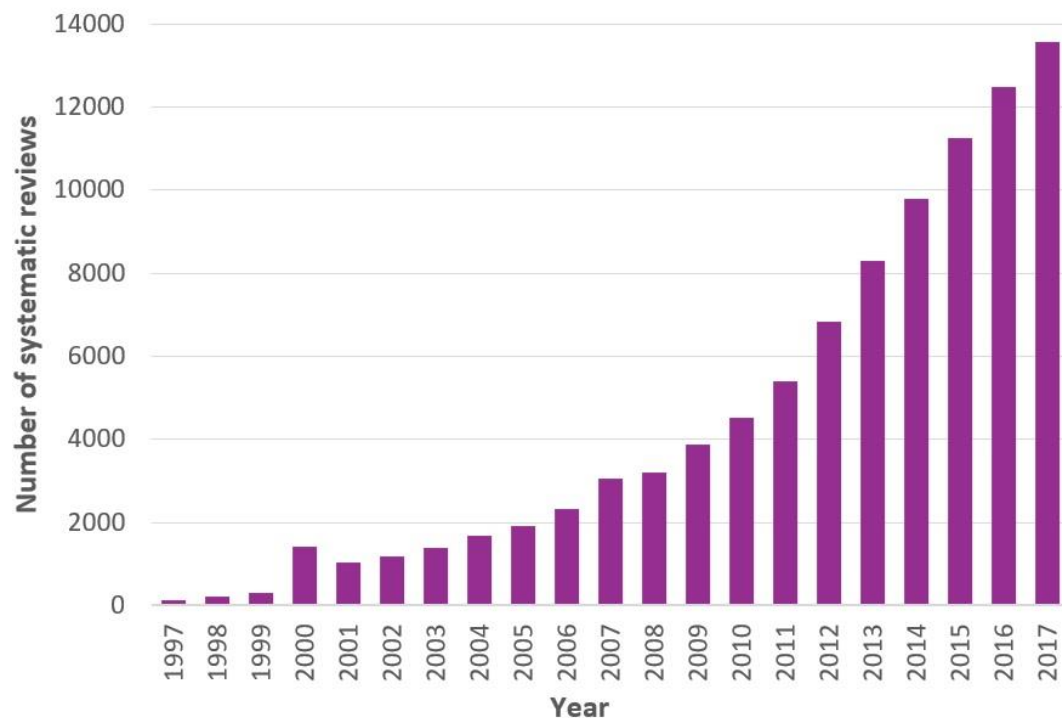


❖ معرفی کتابخانه کاکرین

- تعداد فزاینده مطالعات مرور ساختارمند
- کتابخانه کاکرین
- دسترسی به کتابخانه کاکرین



تعداد فزاینده مطالعات مرور ساختارمند



قابل اعتماد ترین منبع

مطالعات مروری

ساختارمند

Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

دسترسی به کتابخانه کاکرین



چکیده رایگان

دسترسی متفاوت در سطح بین الملل

جزئیات بیشتر

Evidence-
based
medicine

Randomized
controlled
trials

Introduction to
systematic
review

Understanding
and using
systematic
review

Consumer
involvement in
Cochrane

❖ جستجو در کتابخانه کاکرین



- Browse by topic
- Brows by Cochrane Review Group
- Advanced Research

به نظر شما روش‌های مختلف استفاده از کتابخانه کاکرین چگونه بود؟

[English](#)

[Deutsch](#)

[Русский](#)

[Contact](#)

[Cochrane.org](#)

[Cochrane Community](#)

Search...



○ استفاده از کادر جستجو

○ اختصاصی تر

دیگر منابع مفید در کتابخانه کاکرین

- مجموعه ویژه
- سرمقاله ها
- فایل صوتی کاکرین
- اپلیکیشن کتابخانه کاکرین برای iPad

□ درک نتایج مطالعات مروری کاکرین

❖ مقدمه ای بر درک نتایج

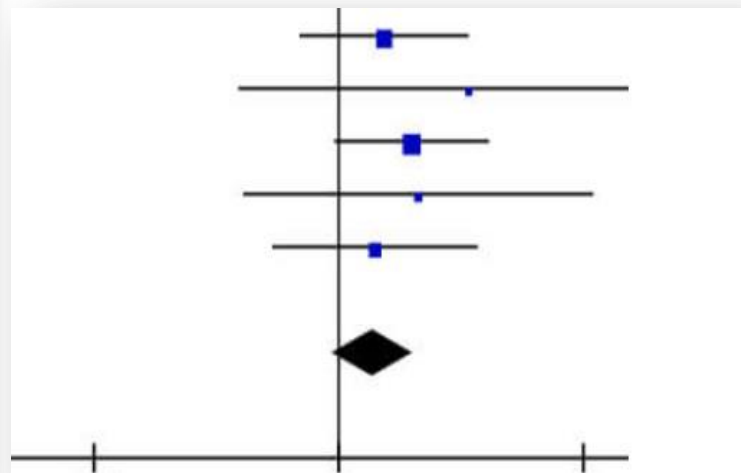
❖ خلاصه به زبان ساده

❖ جدول خلاصه یافته ها

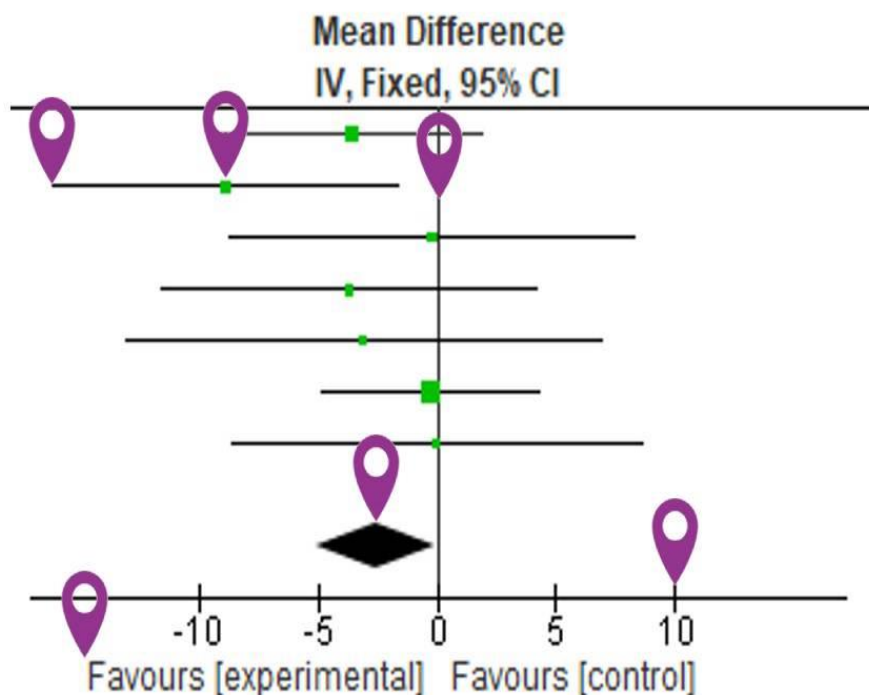
❖ نمودارهای انباشت، نمایش پیامدها در یک مقیاس

❖ نمودارهای انباشت، پیامدهای دو حالتی (بله- خیر)

❖ مقدمه ای بر درک نتایج



نگاهی دقیق تر به نمودار انباشت



۱- خطوط افقی کوتاه: فاصله اطمینان

۲- کادرهای مربعی شکل: برآورد اثر دارو و وزن مطالعه

۳- خطوط عمودی: عدم تاثیر

۴- لوزی: جمع بندی داده ها

۵- مقیاس

۶- جهت

نتیجه این مطالعه را چگونه تفسیر می کنید؟

نتیجه این مطالعه را چگونه تفسیر می کنید؟

مطالعه مروری در این نمودار انباشت نشان داد که مصرف گلوکزامین درد را به طور متوسط به میزان ۵۸/۲ واحد کاهش می دهد.

فاصله اطمینان نشان می دهد که کاهش درد می تواند بین ۱۴/۵ تا ۰۲/۰ واحد باشد.

با توجه به این اعداد، در مورد تاثیر گلوکزامین بر تسکین درد در آرتروز چه نظری دارید؟

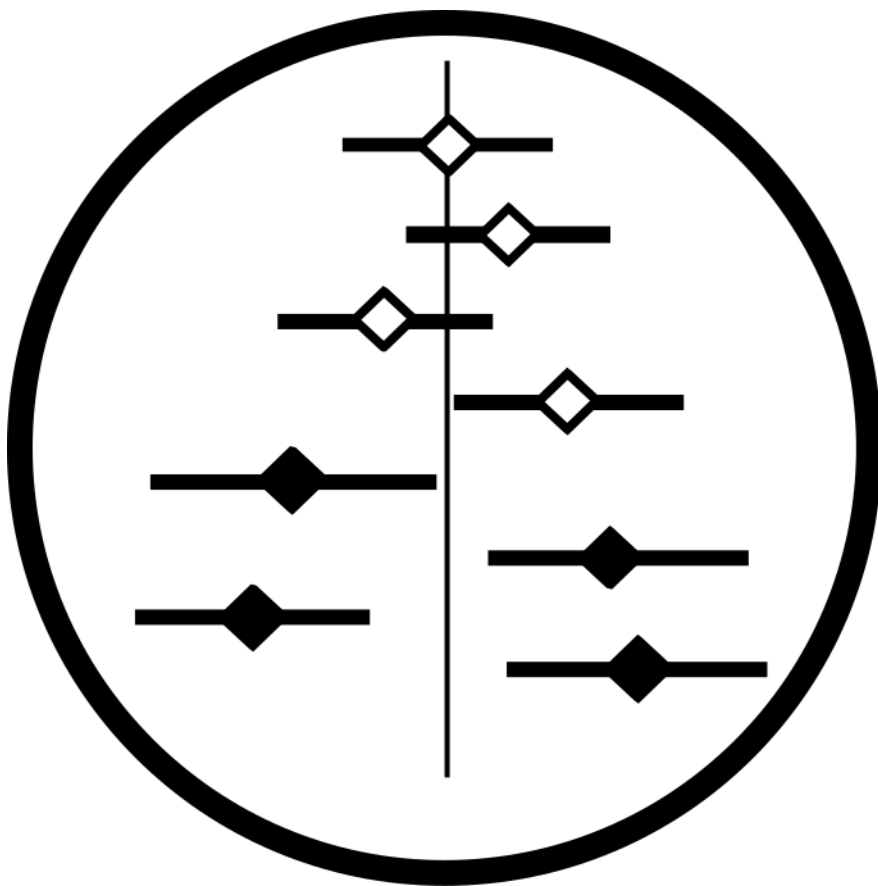
گزینه درست را انتخاب کنید:

☐ گلوکزامین درد را کاهش نمی دهد.

☒ گلوکزامین درد را اندکی کاهش می دهد.

☐ گلوکزامین درد را به میزان زیادی کاهش می دهد.

دیگراجزای نمودار انباشت



۱- مقدار P و ناهگونی

۲- تفاوت میانگین استاندارد شده

...



Forest plot for an outcome answering a yes-no question





اگر خطر نسبی (*risk ratio*) ۰/۶۲ باشد
(۹۵٪ فاصله اطمینان از ۰/۵۵ تا ۰/۷۰)، به
چه معنا باشد؟

- ☒ این مداخله، خطر شکستگی را کاهش می‌دهد
- ☐ این مداخله، خطر شکستگی را افزایش می‌دهد
- ☐ این مداخله، تاثیری بر خطر شکستگی ندارد



تفاوت تاثیر مداخله در دو گروه چقدر
است؟

($1.0 - 0.62 = 0.38$, or 38%).



Facebook

@cochranecollab

@Cochraneconsumr